
Kunhuta Přemyslovna

...

Kunhuta pobídla koně a nastavila tvář větru. Ten se okamžitě zmocnil jejích dlouhých tmavých vlasů. Ohlédla se po spolujezdci, jako by ho tak chtěla vyzvat k závodu.

Ondřej z Lindenbergu se usmál na znamení, že výzvu přijímá.

V hloubi srdce však věděl, že Kunhutu Přemyslovnu, krásnou a vzdělanou dceru krále Přemysla Otakara II., nechá tak jako tak zvítězit.

Hnali se nějakou dobu jako o závod a štěkot lovecké smečky nechali kdesi daleko za sebou. Rozléhal se tlumeně ozvěnou od vltavských břehů u Zbraslavi stejně jako ržání koní a vzrušené hlasy lovců z jejich doprovodu.

Kunhutin bělouš se však náhle zarazil, vzepjal se a pak se pustil tryskem vpřed, jako by se něčeho polekal. Ondřejovi bylo jasné, že jeho spanilá spolujezdkyně má co dělat, aby se udržela v sedle.

Vyrazil za ní. Dohnal ji blízko srázu. Jediným obratným hmatem se zmocnil běloušovy uzdy, strhl ho zpátky a přiměl ho změnit směr.

Oba koně přešli do cvalu, až nakonec zvolnili a zastavili, boky zmáčené potem. Ondřej seskočil z vraníka a pomohl Kunhutě ze sedla. Z náruče ji však nepustil, jako by se bál, aby neupadla na zem.

„Nestalo se ti nic, Kunhuto?“ zeptal se něžně a odhrnul jí vlasy ze zrůžovělé tváře.

Věděl sice, že by ji měl titulovat *Milosti* nebo alespoň *princezno Kunhuto*, ale tady byli sami, tady se nemuseli přetvařovat. Byla s nimi pouze jejich láska.

Vzhlédla k němu, v očích dosud matný odlesk strachu.

„Ne, nic mi není. A... děkuji ti, Ondřeji.“ Vztáhla útlou ruku a dlouhými štíhlými prsty ho polaskala po tváři. „Ta chvilka napětí stála za to. Že můžeme být nyní sami!“

Ondřej přivřel oči, jako by chtěl vnímat pouze ten slastný dotyk.

Pak se ke Kunhutě sklonil a políbil ji zlehka na rty. Opětovala ten polibek a přitiskla se k němu, jako by z něj chtěla načerpat novou sílu.

Cítil, že se dosud chvěje.

Opět se k ní sklonil a políbil ji znovu na dychtivě pootevřené rty, tentokrát dlouze a vášnivě. Už dlouho miloval Kunhutu Přemyslovnu, už dlouho po ní toužil. A nyní, v tomto vzácném okamžiku, si uvědomil, že své city nadále nedokáže skrývat, stejně jako nesvede ovládat vášně, kterou v něm okouzlující královská dcera zažehla.

„Požádám tvého královského otce, Jeho Milost Přemysla Otakara Druhého, o tvou ruku, Kunhuto,“ zašeptal jí do vlasů. „Urozeností se ti nikdy rovnat nebudu, ale náš rod je starobylý a vždy sloužil českému králi věrně a oddaně. Vždyť už můj praděd dokonce doprovázel tvého praděda, prvního českého krále Přemysla Otakara Prvního do vyhnanství, aby mu pomohl ke slavnému návratu na český trůn. Stál pevně po jeho boku, nezradil v těžkých dobách. Věřím, že mi tvůj otec bude nakloněn, dopřeje mi sluchu a požehná nám.“

„Také já jsem o tom přesvědčena,“ přikývla Kunhuta, „ale měli bychom vyčkat na nejvhodnější okamžik. Je jistě na dosah ruky.“

Přemysl Otakar II. byl v současné době skutečně nadmíru dobře naladěný. Od oné osudné bitvy u Kressenbrunn se ctižádostivému českému králi vše dařilo. K proslulému vojenskému střetu, z něhož vyšel jako vítěz, mohlo dojít před léty, ale jeho důsledky ovlivňovaly život královské rodiny dodnes. Nebyly pouze politické – vždyť nebýt Kressenbrunn, nemusel si český král vybrat za manželku právě vnučku uherského krále Kunigundu.

Kunhuta nicméně věděla moc dobře, o čem mluví, když Ondřeje nabádala k opatrnosti – její otec dokázal být štedrý a velkorysý a nezřídka souhlasil i s nevšedními návrhy. Velmi dobře však znala také jeho náhlé hněvivé výbuchy, při nichž si nebyl nikdo jistý životem. Usoudila proto, že bude nejlepší poradit se nejprve o všem s matkou.

„Máš pravdu, Kunhuto,“ souhlasil Ondřej, i když nerad a váhavě, a znovu ji k sobě přivinul. Pohládl ji po tmavých vlasech, které zlatá čelenka nedo-

kázala spoutat. Byly hebké a leskly se jako drahocenná tkanina. Neovládl se a majetnický do nich zabořil prsty.

Kunhuta zaklonila hlavu a přivřela oči. Obloučky černých řas jí vykreslily na zrůžovělých tvářích půvabné stíny. V rozechvělém očekávání pootevřela plné rty. V okamžicích jako tento musela vynaložit veškeré úsilí, aby ovládla svůdnou a lákavou touhu zcela se Ondřejovi oddat. Věděla nicméně, že to udělat nemůže. To až jednou, až budou svoji...

Otevřela rychle oči a znovu zlehka pohladila Ondřejovu hezkou tvář. Štíhlým ukazováčkem mu přejela po orlím nose a ostře řezané pevné bradě a potom mu jím obkroužila pěkně tvarované rty. „Jistě to nepotrvá dlouho, Ondřeji, jistě si brzy budeme konečně náležet navždy.“

„I já tomu věřím, má nejdražší,“ usmál se na ni šťastně Ondřej.

Kunhuta vystoupla na špičky a políbila ho, tentokrát zlehka a něžně. „Měli bychom se vrátit,“ navrhla. „Jinak nás začnou hledat.“

„I v tom máš pravdu, i když bych si přál, aby ses projednou mýlila,“ povzdychl si Ondřej a pomohl půvabné jezdce do sedla. Pak se i on vyhoupl na koně a pobídl ho vpřed.

Jen zdupaná tráva a pár polámaných větévek prozrazovalo, že se v těchto místech zastavili dva jezdci

Dusot koňských kopyt dávno dozněl kdesi v dálce a s ním se vytratila i ozvěna vracející šťastný smích dvou zamilovaných jezdců.

Matyáš z Vlčí hůrky však přesto ještě nějakou chvíli vyčkával, než se odvážil vykročit z hustého podrostu, v němž se skrýval. Srdce mu bušilo tak hlasitě, až se mu zdálo, jako by se ti dva vraceli. Neuniklo mu, že se záhy oddělili od královské lovecké družiny, s níž se stejně jako on vydali ke Zbraslavi. Královská dcera Kunhuta Přemyslovna a Ondřej z Lindenbergu, jeho nejlepší přítel.

Matyáš se nestyděl za to, že se za nimi vydal. S klidem by to přiznal.

Musel vědět, proč se ti dva vytratili, i když to už dávno tušil. Jen tupému hlupákovi by unikly pohledy plné citu, kradmé dotyky, touha, jež se jim zračila ve tváři. A přesto doufal, že se mýlí, že si to všechno špatně vykládá, protože naděje, ta přece umírá jako poslední.

Opatrně se rozhlédl.

V lese byl však nyní sám.

Sklesl na kolena tam, kde před chvílí stála princezna Kunhuta, prvorozená dcera českého krále Přemysla Otakara II. a jeho choti Kunigundy Uherské.

Rychle si stáhl koženou rukavici a dlaní přejel pošlapané kapradí i hebkou trávu, která zde prorůstala vysokou vrstvou jehličí. Smaragdový mech, připomínající pohozený sametový polštářek, dosud nesl otisk Kunhutiny malé kožené botky. Matyáš do něj nenasytně zabořil tvář.

„Kunhuto,“ zašeptal. „Nejdražší, milovaná Kunhuto!“

Ještě přednedávnem by člověk jen stěžil v Českém království našel přátele věrnější než Matyáš z Vlčí hůrky a Ondřej z Lindenbergu.

Jenže pak se Ondřej zamiloval do krásné královské dcery Kunhuty. A ona ten cit opětovala, jak se Matyáš právě na vlastní oči přesvědčil.

Ani jedna z těch zamilovaných hrdliček netušila, že Matyáš zbožňuje i půdu, po níž Kunhuta kráčí.

Matyáš nyní povstal, ve ztrhané tváři vepsané pevné rozhodnutí.

„Tak takhle ne,“ pronesl polohlasem. „Něco podobného se trpět nesmí. Ondřej z Lindenbergu míří příliš vysoko! Jeho drzé počínání, jeho nemístné city znamenají zradu na králi. Okouzлил nezkušenou princeznu, očaroval ji, sladkými slůvky jí popletl hlavu. Tak to je. Takhle se to ovšem nemůže nechat!“

A s tím rázně vykročil k místu, kde se nevzrušeně popásal jeho kůň. Vyhoupl se do sedla a také on nyní vyrazil zpátky.

Nemířil však k lovecké družině, ale do Prahy.

Přímo na Pražský hrad.

„Jaké důležité zprávy nám přinášíš, Matyáši z Vlčí hůrky, že nesnesou odkladu?“ obrátil se na mladého rytíře Přemysl Otakar II. Na tváři mu hrál blahosklonný úsměv nejen proto, že měl dobrou náladu, ale také proto, že ho Matyášova horlivost pobavila.

Býval jsem také takový horkokrevný, nedočkavý, zapálený pro kdeco. Ovšem kdysi, jako mladík, pomyslel si král poněkud nostalgicky. Stařec přece ještě nejsem, utěšoval se nicméně vzápětí, avšak do dobrého rozmaru se už vloudil první stín rozladění. Čtyřicet let, co to je pro muže! A navíc on ta léta neprozahálel.

„Chování Ondřeje z Lindenbergu je tou příčinou, Milosti, proč tě vyrušuji bez náležitého ohlášení. To mne přimělo požádat o audienci,“ uklonil

se hluboce Matyáš a přerušil tok myšlenek, které na Přemysla Otakara nemile dotíraly.

„Jste přece přátelé,“ namítla s probuzeným zájmem královna Kunigunda, která dělala svému královskému choti společnost.

Přemysl Otakar se na ni usmál. Dobrá nálada se mu pro tu chvíli opět vrátila. Kunigunda se chtěla vzdálit, když ohlásili Matyáše.

„Nerada bych rušila důvěrný rozhovor,“ obrátila se k manželovi. „Mužům se vždy lépe mluví, nemusejí-li brát ohled na přítomnost paní a dbát na kurtoazní mravy.“

Přemysl Otakar ji však zadržel. „Zůstaň,“ požádal ji a pevně jí sevřel útlou ruku v dlaní. Vyznělo to téměř jako prosba, a proč to nepřiznat, Kunigundu to potěšilo.

Okouzující choť českého krále byla mladá, ale Přemysl Otakar si i tak nesmírně vážil jejího chytrého úsudku a bystrých postřehů a v nejednom případě se jimi řídil, ačkoliv by to asi nahlas nepřiznal. To však nebyl jediný důvod, proč chtěl, aby Kunigunda zůstala. Ani po letech manželství se nedokázal ubránit výčitkám svědomí, a proto se snažil pořád jí něco vyhrazovat.

To něco, to nebyly pouze předchozí vztahy, předchozí lásky. I když v případě jeho prvního manželství se jen stěží dalo vůbec mluvit o nějakém vztahu, natož o lásce.

První manželství s Markétou Babenberskou, to byl čistě politický tah. Vynesl mu hodně, ale mnohé si od něj rovněž vyžádal. Nejenže byla Markéta o více než třicet let starší a na svatební noc s ní raději nevzpomínat, ale zradila kdysi jeho milovanou tetu Anežku Přemyslovnu, nyní abatyši kláštera Na Františku. Otevřela mu nicméně cestu k rakouskému a hlavně štyrskému dědictví. A kvůli tomu musel člověk leccos překousnout. Markéta si byla moc dobře vědoma své mocenské převahy a dávala ji Přemyslu Otakarovi na každém kroku znát.

„Proč se tak divíš, že jsem ti dosud nedala syna a dědice?“ obořila se na něj jednou, když na to poukázal. Přemysl Otakar musel mít jako jediný mužský potomek přemyslovského panovnického rodu syna a dědice. Mohl být sice mladý a nepřilíživě zkušený, nicméně věděl, že Markétiny plodné dny patrně dávno pominuly. „Svému choti Jindřichovi jsem porodila syny dva!“ ohradila se uraženě. „Vina tedy nemůže být na mé straně.“

Zaváhal tehdy a obrátil se na rádce. A ten mu diskrétně naznačil, že se skutečně nemýlil a že manželství se ženou Markétina věku dětmi pozhénáno být nemůže.

„A co kdybys se svou královskou chotí uzavřel rozmarnou sázku – počneli s tebou některá z jejich dvorních dam, bude patrné, že tebe, Milosti, z neplodnosti nadále obviňovat nemůže!“ navrhl mu tenkrát ten věrný služebník.

Uposlechl té rady ochotně a rád. Markétina dvorní dáma Anežka z Kunringu se mu už dlouho líbila. A do roka mu dala dědice.

Markéta na to uraženě mlčela a vzdálila se ode dvora do svého dolnorakouského sídla v Krumnau am Kamp. Uvítal to s úlevou, stejně jako posléze rozluku jejich nerovného manželství, která zanedlouho následovala. A pak spolu s Anežkou žili šťastně, ač neoddáni, ovšem jen do chvíle, než se ukázalo, že papež, tehdy Kliment IV., děti zrozené z toho hříšného svazku za legitimní potomky českého krále a dědice královské koruny neuzná.

Jenže potom přišla bitva u Kressenbrunnu a po ní bylo mnohem lepší vyřešit diplomatickou dohru dalším politickým sňatkem, tentokrát s dcerou uherského krále Bély IV. Margit byla uhrančivě krásná a každé její gesto prozrazovalo ohnivou vášnivost. Síla citu, s nímž se do ní Přemysl Otakar zamiloval, ho samotného překvapila. Zaskočila ho, neboť se domníval, že takové lásky není schopný. A Margitino povýšené odmítnutí ho pak zdrtilo. Dala přednost klášteru a její stanovisko bylo neoblomné. A tak uherský král Béla, který si chtěl českého panovníka zavázat poutem pevnějším, než jsou pouhé diplomatické dohody, přispěchal s novou nabídkou – nabídl mu ruku své vnučky, mladičké Kunigundy Uherské.

Přemysl Otakar jí vzal zavděk a zpočátku dával najevo, že to je z nouze ctnost. Ale jenom zpočátku. Kunigunda posléze předčila Margit nejen krásou, ale i vášnivostí. Byla navíc chytrá a vzdělaná a stala se mu dobrou rádkyní a příjemnou společnicí.

Vliv, který na něj měla, rozhodně nebyl zanedbatelný.

A přesto – přesto ho pokaždé, když se na ni zahleděl, bodla výčitka, že ji kdysi vystavil takovému ponížení. Napadlo ho, zda mu to vůbec kdy odpustila, ale zeptat se na to neodvážil. O některých věcech se mezi královskými manželi nemluví.

Matyáš se nyní na královnu nakrátko zahleděl a potom rychle sklopil zrak, jako by ztratil odvalu k dalším slovům.

„Byvali jsme přátelé,“ opravil ji uctivě. „Už nejsme!“

„Tak?“ Rovněž Přemysla Otakara to začalo docela zajímat. „Že bývali?“

Matyáš si odkašlal a potom bezmocně rozhodil pažemi. Najednou se ho zmocnil ošklivý pocit, že se právě chystá zradit druha. K něčemu podobnému by se rytíř přece snížit neměl!

Před očima se mu však opět promítla osudná scéna, jejímž nechtěným svědkem se stal.

„Pokud muž, bytí urozený, překročí jisté meze, pokud rytíř, bytí ze starobylého rodu, nedbá na hranice dané mu jeho poddaným postavením a zapomene na povinnou úctu a na místo, jež je mu osudem a okolnostmi vykázáno, pak... pak prostě takový muž přestává být přítelem!“

„Mluvíš, jako by se Ondřej z Lindenbergu dopustil zrady,“ zvážněl král.

„Do zrady to daleko nemá a v mých očích to zrada doopravdy je, Milosti. Zradil tvou důvěru, pane. Měl být strážcem tvé nejstarší dcery, princezny Kunhuty. A přitom se ti ji snaží uloupit!“ vybuchl nyní hněvivě Matyáš.

„Mohl by ses vyjádřit nějak... přesněji a určitěji, Matyáši? Tvůj květnatý jazyk sice prozrazuje duši nevšedního básníka, objasnění situace však příliš nenapomáhá,“ vyzval ho Přemysl Otakar.

Královna se však pro sebe vědoucne pousmála a nenápadně stiskla manželovi ruku. Věděla nyní už moc dobře, odkud vítr vane.

„Ondřej z Lindenbergu se odvážil pohlédnout na Její Milost princeznu Kunhutu zamilovaným pohledem prozrazujícím zavrženíhodnou vášeň. Svádí ji k nerovnému sňatku, který by pro ni znamenal mesalianci. Chce tě, Milosti, požádat o Kunhutinu ruku. To je důvod, proč přestal být mým přítelem. To je důvod, proč jsem tě požádal o tuto rozmluvu. Něčemu podobnému nemohu, nechci mlčky přihlížet!“ vychrlil ze sebe Matyáš a teprve po chvíli se odvážil vzhlédnout ke králi.

Přemysl Otakar na něj užasle zíral a Matyáše potěšilo, že byla zpráva, kterou mu právě přinesl, pro panovníka zjevně novinkou. Jistě mne za to nemine zasloužená odměna, zaradoval se v skrytu duše. Zalil ho vítězoslavný pocit a v patách za ním následovala dosud nepoznaná ctižádost. Na zrazené přátelství dočista zapomněl. Proč se ostatně něčím podobným trápit? V královských službách ho nyní jistě čeká skvělá budoucnost! Snadno zastíní Ondřeje, a co když dá nakonec královský otec Kunhutinu ruku jemu, Matyášovi? A proč ne? Jedno je každopádně jasné – nezíská-li Kunhutu on, Matyáš z Vlčí hůrky, pak Ondřejovi z Lindenbergu po tomhle sdělení jistě patřit nikdy nebude.

Matyáš teď raději rychle sklopil oči, aby mu z nich Přemysl Otakar nevyčetl myšlenky.

„A jak tohle všechno vlastně víš, Matyáši?“ obrátila se na něj Kunigunda.

Matyáš zrudl. Nahlas a před královskými manželi se jaksi styděl přiznat, že zamilovanou dvojici špehoval, i když si to sám před sebou nakrásně zdůvodnil.

„Již delší dobu jsem choval neblahé podezření, Milosti, a to se mi bohužel potvrdilo dnes, když jsem se při lovu stal nechtěně svědkem výjevu, dokazujícího pravdivost mých obav,“ odpověděl nakonec.

Do Kunigindy vjel nyní hněv. Už se chtěla na Matyáše obořit s tím, zda tedy Kunhutu vlastně nešpehoval, ale manžel ji předešel, jako by jí četl myšlenky.

„Zachoval ses jako pravý rytíř a čestný muž,“ pochválil Matyáše. „A nyní můžeš jít.“

Matyáše ta slova nemile zaskočila. Nevěděl ani, jak se ocitl na chodbě. Zastavil se u úzkého klenutého okna rozděleného útlým kamenným sloupkem a zadumaně se zahleděl na rušné hradní nádvoří.

A co jsem vlastně čekal? Král se mi přece nebude svěřovat s kroky, které v téhle ožehavé záležitosti hodlá učinit. Jistě postačí, když trpělivě vyčkám, utěšoval se pak.

V hloubi duše mu nicméně klíčily pochyby, zda podobné naděje nejsou plané.

Jedno nyní přesto věděl s určitostí – Kunhuta Přemyslovna Ondřeji z Lindenbergu nikdy patřit nebude.

...